

Dosarul nr. 2ra-781/22
2-18193776-01-2ra-02062022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. L. Lavric)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

ÎNCHEIERE

15 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Tatiana Șeștevoi, Elena Ciobanu și Vera Cupeț, reprezentate de avocatul Valentin Caisîn,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Ghenadie Grincic împotriva Tatiane Șeștevoi și Elenei Ciobanu, intervenienți accesorii Agenția Servicii Publice, Vera Cupeț cu privire la stabilirea paternității și prelungirea termenului de acceptare a succesiunii,

împotriva deciziei din 30 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Tatiana Șeștevoi, Elena Ciobanu și Vera Cupeț, reprezentate de avocatul Valentin Caisîn și a fost menținută hotărârea din 28 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 28 septembrie 2018, Ghenadie Grincic, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tatiane Șeștevoi și Elenei Ciobanu, intervenienți accesorii Agenția Servicii Publice, Vera Cupeț cu privire la stabilirea paternității.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, a fost născut la data de XXXXX de către Vera Tulbure, în perioada în care ultima activa la fabrica de carton din mun. Chișinău și locuia în căminul de tip pat-loc acordat de către angajator.

A menționat că, în acea perioadă mama sa se întâlnea cu Alexei Cupeț, care nu a cunoscut despre sarcina mamei sale și despre nașterea sa, fiind plecat la muncă în Federația Rusă.

Reclamantul a notat că, Alexei Cupeț avea 2 frați, unul dintre care a decedat, iar cel de-al doilea, Fiodor Cupeț, la acel moment îndeplinea serviciul militar în termen, în Armata Sovietică.

A comunicat că mama sa, Vera Tulbure l-a abandonat la maternitate în mun.

Chișinău din cauza că locuia în cămin de tip pat-loc și nu avea posibilitate să-l i-a cu ea, deoarece locuia cu câteva colege de serviciu.

Reclamantul a precizat că, fiind născut în afara căsătoriei, mama sa nu a declarat organului de stare civilă cine este tatăl său biologic, în calitate de tată fiind înscris, după cum se proceda la acel moment, tatăl mamei sale, adică bunelul Vladimir Tulbure.

A susținut că, fiind abandonat la maternitate, a crescut la casa de copii inițial din mun. Chișinău, ulterior din s. Persecina, r-nul Orhei, apoi la școala de tip-internat din s. Bădragii-Vechi, r-nul Edineț și apoi în s. Grinăuți Moldova, r-nul Ocnîța, după aceasta fiind înmatriculat la Școala Profesională nr. 23 din or. Drochia, unde a obținut specialitatea de sudor electro și cu gaze, precum și specialitatea de lăcătuș.

Reclamantul a susținut că, a crescut în condiții foarte grele și acest fapt și-a lăsat amprenta asupra stării sale de sănătate.

A mai indicat că, în anul 2005 a început să-și caute părinții, inclusiv prin intermediul unui deputat din Parlamentul RM și în final a găsit-o pe bunica de pe linia maternă, Maria Lungu, care locuia în s. Ustia, r-nul Dubăsari, ulterior, a găsit-o pe sora mamei biologice Elena Tulbure (Sîrbu), în final fiind organizată întâlnirea și cu mama biologică, sora ei, careva din rude și cu tatăl biologic Alexei Cupeț, care s-a bucurat foarte mult când a aflat că are un fiu.

Reclamantul a relatat că, atunci s-a constatat faptul că mama a întreținut relații de concubinaj cu tatăl biologic înainte de a se naște el, iar ulterior, în anul 1981 au încheiat căsătoria, în rezultatul căreia s-au născut Tatiana Șeștevoi și Elena Ciobanu.

A menționat că, i-a devenit cunoscut și faptul că până la înregistrarea căsătoriei mama l-a acționat pe tatăl său biologic în instanța de judecată cu privire la stabilirea paternității față de fiica lor Tatiana, deoarece mama nu i-a comunicat despre sarcina sa, el având careva dubii în acest sens, iar în temeiul hotărârii judecătorești a fost stabilită paternitatea, cu încasarea pensiei de întreținere și ulterior, părinții au încheiat căsătoria, mama sa devenind Vera Cupeț.

Reclamantul a notat că, părinții săi biologici au încheiat căsătoria la data de 02 februarie 1981 și au divorțat în anul 2001. Pe parcursul căsătoriei, părinții săi au avut un copil pe nume Serghei, care a decedat la vârsta de 10 ani, în urma unei boli grave.

A mai susținut că, după ce au făcut cunoștință, părinții l-au recunoscut ca copilul lor, în special tatăl biologic, Alexei Cupeț dorea foarte mult să fie recunoscut în modul stabilit de lege, însă a fost influențat de către fiicele sale Tatiana Șeștevoi și Elena Ciobanu, care îl recunoșteau ca pe fratele lor, însă nu doreau să fie recunoscut legal ca fecior al tatălui lor, ca să nu devină moștenitor în urma decesului acestuia.

Reclamantul a mai menționat că, tatăl său biologic, pe parcursul vieții sale din momentul în care l-a cunoscut, anul 2005, a avut un comportament bun, i-a acordat ajutor și susținere, acțiuni prin care de fapt a recunoscut paternitatea.

A afirmat că, tatăl său, Alexei Cupeț a decedat la data de XXXXX, la spital, din cauza unei tumori, fiind în stare gravă la spital și a susținut că a participat la înmormântarea acestuia, fiind invitat de Fiodor Cupeț, cu care are relații bune și în continuare, și care de altfel și l-a informat despre starea de sănătate a tatălui său, mama sa tăinuind acest fapt, din anumite motive personale.

Reclamantul a comunicat că, după înmormântarea tatălui său biologic, sora sa biologică Tatiana Șeștevoi i-a spus că nu îl recunoaște în calitate de frate și că nu va

putea obține nimic, iar prin urmare, a apărut litigiul dintre acesta și surorile biologice, care cunosc cu certitudine că este feciorul biologic al lui Alexei Cupeț și că constatarea acestui fapt duce la apariția dreptului de moștenitor a averii succesoriale.

A notat reclamantul că, la data de 27 august 2018 a depus o cerere în instanța de judecată, în ordinea procedurii speciale, către Agenția Servicii Publice cu privire la constatarea faptului că Alexei Cupeț este tatăl său biologic și să fie înscris acest fapt în registrul actelor de stare civile.

Reclamantul a indicat că, după ce a fost primită cererea spre examinare, a depus o cerere de chemare în judecată prin care a modificat cererea inițială, cu indicarea sa în calitate de reclamant și nu de petiționar, iar pe surorile sale le-a indicat în calitate de copârâte, solicitând examinarea cererii în procedura contencioasă simplă, din motiv că cunoștea că există un litigiu de drept între el și surorile sale, și pentru a evita necesitatea de a se adresa de două ori în instanța de judecată.

A comunicat că, prin încheierea din 27 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a dispus scoaterea cererii de pe rol, cu explicarea faptului că poate să se adreseze cu asemenea cerere în ordinea procedurii contencioase.

Reclamantul a mai afirmat că, pe marginea cazului său, compania de televiziune Prime a organizat o ediție a emisiunii „Vorbește Moldova”, la începutul lunii august 2018, în cadrul căreia a fost dispusă efectuarea unui test ADN de către Clinica Medicală Briomedtest, fiind luate mostre biologice de la fratele tatălui său biologic, Fiodor Cupeț. În cadrul emisiunii a fost invitată și mama sa, însă ultima s-a eschivat de la discuția cu reporterii emisiunii și chiar s-a concediat de la locul său de muncă.

A susținut că, conform concluziei de investigare a legăturii de rudenie pe linie masculină nr. 913.07-2018 din 01 august 2018, întocmită de către Clinica Medicală Briomedtest, s-a constatat că Ghenadie Grincic este înrudit cu Fiodor Cupeț și aparțin unei linii comune pe rudenie masculină, adică este fiul tatălui său biologic Alexei Cupeț.

În acest sens a precizat că, faptul stabilirii paternității tatălui său biologic, este necesar pentru a-și realiza ulterior dreptul de moștenitor.

A solicitat, constatarea faptului că Alexei Cupeț, născut la 03 septembrie 1954 în s. Cristești, r-nul Nisporeni, decedat la 02 mai 2018 în mun. Chișinău, este tatăl său biologic și dispunerea înregistrării acestui fapt în actele de stare civilă privind nașterea sa.

La 14 noiembrie 2018, Ghenadie Grincic a depus cererea suplimentară de chemare în judecată, solicitând prelungirea termenului pentru acceptarea succesiunii.

În motivarea cererii suplimentare reclamantul a indicat că, la data de 02 noiembrie 2018 s-a împlinit termenul de 6 luni pentru acceptarea succesiunii rămase după tatăl său biologic Alexei Cupeț, decedat la data de 02 mai 2018, termen în care nu și-a putut exercita dreptul de a accepta succesiunea în modul stabilit de lege, deoarece a depus cererea de chemare în judecată cu privire la stabilirea paternității, motiv pe care îl consideră întemeiat.

A menționat că, prin răspunsul Ministerului Justiției din 07 noiembrie 2018, fratelui tatălui biologic al reclamantului, Fiodor Cupeț, i s-a comunicat faptul că după decesul lui Alexei Cupeț, din 02 mai 2018, a fost deschis dosarul succesoral cu nr. de înregistrare 611011 din 31 octombrie 2018, de către notarul Tatiana Carpov.

Prin încheierea din 15 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost admisă parțial cererea reclamantului Ghenadie Grincic cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, și în scopul asigurării acțiunii s-a suspendat procedura succesorală deschisă după decesul lui Alexei Cupeț, de către notarul public Tatiana Carpov, și respectiv eliberarea certificatelor de moștenitor. În rest, cererea cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin hotărârea din 28 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost admisă. A fost constatat faptul că Alexei Cupeț, decedat la data de XXXXX, este tatăl biologic al lui Ghenadie Grincic. A fost indicat că prezenta hotărâre servește temei pentru operarea modificărilor în actul de naștere al lui Ghenadie Grincic. A fost prelungit pentru Ghenadie Grincic termenul de acceptare a succesiunii rămase după decesul tatălui Alexei Cupeț, cu 6 luni.

Prin hotărârea suplimentară din 28 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru au fost încasate, în mod solidar, din contul Tatianeii Șeștevoi și Elena Ciobanu în beneficiul lui Ghenadie Grincic cheltuielile de judecată formate din taxa de stat în mărime de 200 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 8 000 lei, în total 8 200 lei.

La 18 martie 2020, Tatiana Șeștevoi, Elena Ciobanu și Vera Cupeț, reprezentate de avocatul Valentin Caisîn au depus apel nemotivat, iar la 06 august 2021 au depus apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca fiind tardivă și neîntemeiată.

Prin decizia din 30 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Tatiana Șeștevoi, Elena Ciobanu și Vera Cupeț, reprezentate de avocatul Valentin Caisîn și a fost menținută hotărârea din 28 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel instanțele de judecată inferioare au stabilit că, Ghenadie Grincic este fiul Verei Tulbure, actualmente Cupeț, ceea ce rezultă din explicațiile lui Ghenadie Grincic și a reprezentantului intervenientului accesoriu Vera Cupeț, avocatul Valentin Caisîn, dar și din actul de naștere nr. 7961 înregistrat la Serviciul Stare Civilă mun. Chișinău la data de 04 noiembrie 1976, potrivit căruia copilul a fost înscris ca Ghenadie Tulbure, iar la rubrica ”date despre tata”, în baza declarației mamei solitare Vera Tulbure Vladimir, a fost înscris Vladimir Tulbure, tatăl acesteia.

Totodată s-a stabilit că, Alexei Cupeț și Vera Cupeț s-au aflat în relații de căsătorie în perioada 02 februarie 1981-20 iunie 2001, Tatiana Șeștevoi, născută la XXXXX și Elena Ciobanu, a.n. XXXXX, fiind copiii cuplului Cupeț.

Instanțele de judecată inferioare au notat că, în ședința de judecată Ghenadie Grincic a declarat că, Alexei Cupeț l-a recunoscut și a declarat că îi este tată, la fel ca și fratele acestuia, Fiodor Cupeț cu care comunică în continuare.

În acest context s-a reținut și declarația lui Fiodor Cupeț, care fiind în imposibilitate fizică, din cauza stării de sănătate, de a se prezenta în ședință pentru a fi audiat în calitate de martor, a adresat instanței o cerere în care a indicat că, este sigur de faptul că reclamantul este fiul biologic al fratelui său Alexei Cupeț, născut în perioada concubinajului cu Vera Tulbure, cu care a locuit într-un cămin, fiind angajați la aceeași fabrică din or. Chișinău. Ulterior, Alexei Cupeț și Vera Tulbure s-au căsătorit. A menționat că, paternitatea fratelui față de copilul Tatiana, care s-a născut, la fel ca și

Ghenadie Grincic, din concubinaj, a fost stabilită de instanța judecătorească, pentru întreținerea căreia a fost încasată și pensia alimentară. Deși Alexei Cupeț, care nu a cunoscut despre faptul că Vera Tulbure a abandonat un copil, l-a recunoscut pe Ghenadie Grincic ca fiind fiul său, însă fiicele Tatiana și Elena au fost împotriva recunoașterii paternității. A menționat că, Ghenadie Grincic seamănă mult cu tatăl său și seamănă leit cu tatăl lui Fiodor Cupeț, Nicolae Cupeț.

În continuare, instanțele de judecată inferioare au mai reținut și concluzia de investigare a legăturii de rudenie pe linie masculină (Y-STR) nr. 913/07-2018 din 01 august 2018, efectuată în cadrul emisiunii „Vorbește Moldova”, difuzată de PRIME și vizualizată, prin care s-a stabilit că, în urma rezultatului comparativ al cromozomului Y, Fiodor Cupeț este înrudit biologic cu Ghenadie Grincic, aceștia aparținând unei linii comune de rudenie masculină.

În acest context s-a punctat că, testele ADN a legăturii de rudenie au un grad de precizie ce poate varia nesemnificativ în situația în care se păstrează aceleași condiții, de aceea în lipsa presupusului tată pentru a stabili indirect paternitatea se dă prioritate testării comparative a cromozomului Y, deoarece acesta se transmite practic neschimbat de la o generație masculină la alta (străbunel-bunel-fiu-nepot).

Referitor la consemnarea în actul și adevărta de naștere a lui Ghenadie Grincic, în calitate de tată fiind indicat Tulbure Vladimir, s-a reținut că, potrivit art. 52 Codul căsătoriei și familiei din 26.12.69, dacă copilul a fost născut de o mamă necăsătorită și dacă nu există o declarație comună a părinților sau o hotărâre a instanței judecătorești privind stabilirea paternității, în actul de naștere datele privind tatăl se înscriu astfel: la rubrica „numele de familie al tatălui” se consemnează numele de familie al mamei, iar la rubricile „prenumele” și „naționalitatea” se consemnează prenumele și naționalitatea tatălui, potrivit indicațiilor mamei. Or, avînd în vedere că, prenumele tatălui Verei Tulbure este Vladimir, s-a conchis că la nașterea copilului Ghenadie i s-a atribuit numele de familie a mamei-Tulbure și prenumele tatălui acesteia-Vladimir, ceea ce nu poate împiedica stabilirea ulterioară a paternității.

Totodată, a fost respins argumentul invocat precum că Alexei Cupeț și Vera Tulbure nu au dus o gospodărie comună, relația lor fiind înregistrată tocmai la 02 februarie 1981, or, paternitatea lui Alexei Cupeț față de fiica Tatiana, născută de asemenea în concubinaj, la fel a fost constatată prin hotărâre judecătorească.

De asemenea, a fost respins și argumentul precum că concluzia de investigare a legăturii de rudenie pe linie masculină (Y-STR) nr. 913/07-2018 din 01 august 2018 nu este o probă admisibilă deoarece a fost petrecută în afara procesului judiciar, or acest fapt nu o lipsește de calitatea de probă, în condițiile în care nu contravine prevederilor legale, în plus Tatiana Șențevoi, Elena Ciobanu și Vera Cupeț nu au fost lipsite de dreptul să prezinte contra probe, drept de care acestea nu au uzat.

Cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, instanțele de judecată inferioare au reținut informația Ministerului Justiției din 07 noiembrie 2018, precum că după decesul lui Alexei Cupeț a fost deschis dosarul succesoral nr. 611011 din 31 octombrie 2018 la notarul Tatiana Carpov, procedura fiind suspendată în baza încheierii din 15 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, dosarul nr.2-2804/18, conform informației furnizate lui Ghenadie Grincic de către notarul Tatiana Carpov.

Prin urmare s-a punctat că, în condițiile în care s-a constatat cu certitudine că Alexei Cupeț este tatăl biologic al lui Ghenadie Grincic, stabilirea acestui fapt generează apariția drepturilor patrimoniale, ceea ce justifică cerința de prelungire a termenului de acceptare a succesiunii cu 6 luni, or ultimul a fost în imposibilitate de a respecta termenul de 6 luni stabilit de legiuitor pentru depunerea declarației de acceptare a succesiunii din motive neimputabile acestuia, neavând calitatea de succesor al defunctului, iar prin cererea de chemare în judecată cu privire la constatarea paternității depusă la data de la 28 septembrie 2018, acesta și-a rezervat dreptul de a solicita instanței și prelungirea termenului de acceptare a succesiunii.

La 04 mai 2022, Tatiana Șeștevoi, Elena Ciobanu și Vera Cupeț, reprezentate de avocatul Valentin Caisîn au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral ca fiind tardivă și neîntemeiată.

În motivarea recursului, recurentele au indicat că, conform actelor cauzei rezultă că, Ghenadie Grincic s-a născut la data de XXXXX, este fiul Verei Tulbure, actualmente Cupeț, și fiul lui Vladimir Tulbure, fapt reținut prin Certificatul de naștere, eliberat la data de 14 decembrie 1995, înscrierea respectivă nefiind contestată, produce efecte juridice și nu este anulată.

Au menționat că, potrivit pct. 14 a Hotărârii Plenului nr. 5 din 21 decembrie 2015, cu privire la practica judiciară de soluționare a cauzelor ce țin de atestarea provenienței copilului, dacă în actul de stare civilă privind înregistrarea nașterii copilului a fost inclus ca tată o anumită persoană, instanța de judecată va soluționa chestiunea atragerii în proces a acestei persoane, deoarece, pentru a stabilit paternitatea copilului, în actul de naștere al cărui a fost înscris ca tată o persoană concretă, este necesară anularea acestei înscrieri din actul de stare civilă.

Recurentele au subliniat că, Vladimir Tulbure, înscris în calitate de tată, nu a fost atras în proces și nu a participat în cadrul examinării pricinii în fond.

Au mai susținut că, intimatul s-a adresat în instanța de judecată abia după decesul lui Alexei Cupeț, și astfel consideră că ultimul urma să demonstreze în fața instanțelor de ce nu s-a adresat anterior.

Mai mult ca atât, consideră recurentele că intimatul urma să demonstreze că în perioada anilor 1975-1976, Vera Cupeț și Alexei Cupeț s-au aflat în relații de concubinaj, însă în acest sens probe nu au fost prezentate.

Recurentele au afirmat că, circumstanțele cauzei și probele anexate nu sunt destule pentru probarea gestionării unei gospodării comune de către părțile implicate în proces, și mai mult, acțiunea nu este împotriva mamei Vera Cupeț, și ultima de altfel nici nu figurează în calitate de pârâtă.

În acest context au specificat că, traiul comun și gestionarea unei gospodării comune a părinților, până la nașterea copilului, poate fi confirmată prin prezența circumstanțelor caracteristice relațiilor de familie și anume: traiul în comun în aceeași locuință, alimentarea în comun, bugetul comun, grija reciprocă a unuia față de altul, procurarea bunurilor pentru traiul în comun etc..

Recurentele au mai invocat că, în cererea de abandonare a intimatului, Vera Tulbure (Cupeț), nu a indicat cine este tatăl copilului, iar relația dintre ultima și Alexei

Cupeț a fost înregistrată la organul stării civile abia la data de 02 februarie 1981.

Cu referire la Concluzia de investigare a legăturii de rudenie pe linie masculină nr. 913/07-2018, recurentele o consideră ca fiind o probă inadmisibilă, ca fiind efectuată în afara procesului judiciar, acestea nefiind anunțate despre această investigație, pentru a prezenta careva obiecții. La fel, nu este anexată licența sau un alt act ce ar demonstra dreptul Clinicii Medicale Briomedtest de a efectua astfel de investigații.

În continuare, cu referire la cerința privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, recurentele au indicat că, nu constituie motive temeinice de prelungire a termenului de acceptare a succesiunii, necunoașterea dispozițiilor legale incidente, lipsa de timp pentru depunerea cererii, necunoașterea componenței patrimoniului succesoral și alte motive similare.

Au susținut că, intimatul recunoaște că termenul de acceptare a succesiunii este expirat, și au menționat că pe parcursul examinării cauzei, acesta nu a prezentat probe referitor la faptul că s-a adresat notarului până la expirarea termenului de 6 luni, cu declarație de acceptare a succesiunii.

Recurentele au specificat că, în cazul în care cel chemat la moștenire nu și-a exercitat în termenul prevăzut de lege dreptul de a alege între acceptarea sau renunțarea la moștenire, acesta poate fi repus în termen de către instanța de judecată doar în cazul în care neexercitarea în termen a dreptului de opțiune se datorează unor motive întemeiate. Nu poate fi considerate ca fiind temeinice argumentele invocate de către intimat, or, concluzia la care face referire acesta este din 01 august 2018, termenul de acceptare a succesiunii expirând la data de 04 noiembrie 2018.

Prin notificarea din 02 iunie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copia recursului, înștiințându-i despre necesitatea depunerii referinței (f. d. 20, Vol II).

Prin referința din 15 iunie 2022, Ghenadie Grincic a solicitat declararea recursului inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces, copia deciziei contestate la 02 martie 2022 (f.d. 239), fiind recepționată de către reprezentantul recurentelor, prin intermediul poștei electronice, la data de 03 martie 2022, fapt indicat în cererea de recurs.

Totodată, se reține că prin dispoziția nr. 5 din 02 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, pe perioada stării de urgență declarată prin Hotărârea Parlamentului nr. 41 din 24 februarie 2022, au fost stabilite măsuri specifice în domeniul justiției, fiind suspendată de drept examinarea de către instanțele de judecată a cauzelor civile, cu excepțiile prevăzute la pct. 5.1.1 din dispoziție. Termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele civile care se suspendă de drept, aflate în curs la data intrării în vigoare a prezentei dispoziții, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență.

Ulterior, prin dispoziția nr. 13 din 31 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, au fost excluse măsurile specifice în domeniul justiției, începând cu data de 04 aprilie 2022, judecarea cauzelor civile fiind reluată din

oficiu.

Astfel, recursul declarat la 04 mai 2022 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Tatiana Șeștevoi, Elena Ciobanu și Vera Cupeț, reprezentate de avocatul Valentin Caisin nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și

procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Tatiana Șeștevoi, Elena Ciobanu și Vera Cupeț, reprezentate de avocatul Valentin Caisîn, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Tatiana Șeștevoi, Elena Ciobanu și Vera Cupeț, reprezentate de avocatul Valentin Caisîn ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Tatiana Șeștevoi, Elena Ciobanu și Vera Cupeț, reprezentate de avocatul Valentin Caisîn se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic